

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาจริยธรรมของหมอพื้นบ้านในการรักษาโรคด้วยสมุนไพร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยแบบสัมภาษณ์ และ คำตอบของท่านทุก ๆ ข้อมีความสำคัญอย่างยิ่ง จึงขอความกรุณาตอบคำถามทุก ๆ ข้อตามความเป็นจริง เพื่อใช้ในการประมวลและวิเคราะห์ผลเพื่อประโยชน์ในทางการศึกษาเท่านั้นจะไม่มีผลกระทบต่อนานใด ๆ

คำชี้แจง

โปรดเขียนเครื่องหมาย ☐ ลงใน (....) และ/หรือ/ เติมข้อความลงในช่องว่างที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น ๒ ตอน คือ

- ตอนที่ ๑. ข้อมูลเกี่ยวกับหมอพื้นบ้าน และการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้สมุนไพร
 ตอนที่ ๒. ข้อมูลเกี่ยวกับจริยธรรม จรรยาบรรณของหมอพื้นบ้านผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ ๑. ข้อมูลเกี่ยวกับหมอพื้นบ้าน และข้อมูลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสมุนไพร
 ผู้ให้สัมภาษณ์ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
 ภูมิลำเนาปัจจุบันหมู่.....ที่.....ตำบล.....
 อำเภอ.....จังหวัด.....
 รหัสไปรษณีย์.....
 โทร.....

๒. เพศ (....) ชาย (....) หญิง

๓. อายุ.....ปี

๔. สถานภาพ

(....) โสด	(....) แต่งงาน
(....) แยกกันอยู่	(....) ม่าย
(....) หย่า	(....) อยู่ร่วมกัน

๕. จำนวนบุตร

(....) มีจำนวน.....คน (....) ชายจำนวน.....คน

(....) หญิงจำนวน.....คน (....) ไม่มีบุตร

๕. ระดับการศึกษา

(....) ระดับประถมศึกษา

(....) ระดับมัธยมศึกษา

(....) ระดับอนุปริญญา

(....) ระดับปริญญาตรี

(....) ระดับปริญญาโท

(....) อื่นๆ โปรดระบุ.....

๖. ความรู้เกี่ยวกับทางการแพทย์แผนไทย

(....) มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาเภสัชกรรม

(....) มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาเวชกรรม

(....) มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาผดุงครรภ์

(....) เป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาสืบทอดกันมาจาก ปู่ ย่า ตา ยาย ในการรักษาโรคด้วยสมุนไพร

ไม่มีใบอนุญาตใดเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ

๗. อาชีพหลัก

(....) หมอพื้นบ้าน

(....) รับราชการ

(....) ประชาชนทั่วไป

(....) ค้าขาย

(....) รับจ้าง

(....) พระสงฆ์

(....) อื่นๆ โปรดระบุ.....

๘. อาชีพรอง

(....) ทำธุรกิจ

(....) ค้าขาย

(....) รับจ้าง

(....) ไม่มี

(....) อื่นๆ โปรดระบุ.....

๙. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....

๑๐. ท่านเรียนรู้การใช้สมุนไพรในการรักษาโรคนานเท่าไร?

.....

.....

๑๑. เพราะเหตุใดท่านจึงต้องสนใจศึกษาการใช้สมุนไพรในการรักษาโรค ?

.....

.....

๑๒. ท่านเป็นหมอพื้นบ้านมาเป็นเวลานานเท่าใด ?

.....
.....

๑๓. ท่านมีความชำนาญในการรักษาโรคอะไรเป็นพิเศษบ้างหรือไม่ ?

.....
.....

๑๔. โดยเฉลี่ยท่านรักษาผู้ป่วยได้เดือนละกี่ราย

.....
.....

๑๕. ท่านคิดจะเป็นหมอพื้นบ้านรักษาผู้ป่วยต่อไปอีกนานเท่าใด ?

.....
.....

๑๖. ท่านให้บริการรักษาโรคประเภทใดบ้าง ?

.....
.....

๑๗. ท่านไม่รับรักษาโรคประเภทใด ?

.....
.....

๑๘. ขั้นตอนและกระบวนการรักษาโรคต่าง ๆ นั้นมีขั้นตอนอย่างไร ?

.....
.....

๑๙. การปฏิบัติตัวในชีวิตประจำวันของท่านมีข้อห้าม หรือ ข้อ (ค่ะล้า) อะไร บ้าง?

.....
.....

๒๐. คนป่วยที่มาทำการรักษาพยาบาลกับท่านในขณะที่ทำการรักษามีข้อห้าม หรือ ข้อ (ค่ะล้า) หรือไม่ อย่างไร?

.....
.....

๒๑. เภสัชวัตถุ หรือ สมุนไพร ที่ท่านนำมาประกอบสำหรับรักษาโรคมีอะไรบ้าง ?

.....
.....

๒๒. ท่านมีวิธีเก็บรักษาเภสัชวัตถุ หรือ สมุนไพรอย่างไร ?

.....

.....

๒๓. สมุนไพรแต่ละอย่างที่ท่านนำมารักษาโรคนั้นมีสรรพคุณและรสของของสมุนไพรต่างกันอย่างไร มีอะไรบ้าง ?

.....

.....

๒๔. สมุนไพรที่ท่านหามาได้หลาย ๆ อย่าง ท่านจัดไว้เป็นพิกัด กลุ่ม หมวดหมู่ อย่างไร ?

.....

.....

๒๕. ท่านมีวิธีและขั้นตอนการประกอบ หรือ (ปรุงยา) สมุนไพรเพื่อรักษาโรคของท่านนั้นมีอะไรบ้าง ?

.....

.....

๒๖. สถานที่รักษาโรคของท่านคือที่ไหน ?

.....

.....

๒๗. ท่านได้ใช้คาถาอาคมเสกยาก่อนทำการรักษา หรือไม่ อย่างไร ?

.....

.....

๒๘. ค่ายกครู (ค่าคาย) ของท่านมีหรือไม่อะไรบ้าง ?

.....

.....

๒๙. ท่านตรวจโรคโดยการตั้งสมุฏฐาน หรือ สาเหตุของการเกิดโรค (การวินิจฉัยโรค) ด้วยวิธีใดบ้าง ?

.....

.....

.....

๓๐. สมุนไพรหลัก (ตำรับยา) ที่ท่านใช้รักษาโรคนั้นมีอะไรบ้าง

.....

.....

๓๑. ปัญหาของคนไข้ที่มารักษาส่วนใหญ่มีอะไรบ้าง ?

.....

.....

ตอนที่ ๒. คำถามเกี่ยวกับ การปฏิบัติตัวของหมอพื้นบ้านด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ

๑. ท่านรักษาสีล ๕ หรือไม่

(...) รักษา (...) ไม่รักษา

๒. ท่านคิดว่า สีล ๕ ข้อใดรักษายากที่สุดสำหรับท่าน

(....) ข้อที่ ๑ (...) ข้อที่ ๒

(....) ข้อที่ ๓ (...) ข้อที่ ๔

(...) ข้อที่ ๕ (...) รักษายากทุกข้อ

๓. ท่านรักษาสีล ๕ ได้สมบูรณ์หรือไม่

(...) ได้ (...) ได้เป็นบางข้อ (...) ไม่ได้

๔. จากหลักจริยธรรมที่ปรากฏในสีล ๕ ท่านคิดว่า จริยธรรมข้อใดจำเป็นที่สุดในการเป็นหมอพื้นบ้าน

(...) ข้อที่ ๑ (...) ข้อที่ ๒

(...) ข้อที่ ๓ (...) ข้อที่ ๔

(...) ข้อที่ ๕ (...) จำเป็นเท่าๆกัน

๕. นอกจากสีล ๕ แล้วท่านใช้หลักธรรมข้อไหน ที่นำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

.....

.....

๖. ท่านยึดหลักจรรยาบรรณข้อไหนบ้างในการประกอบวิชาชีพ ?

.....

.....

.....

๗. ท่านคิดว่าการทำบุญเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับท่านเพียงใด ?

(...) จำเป็นมาก (...) จำเป็น

(...) เรื่องความสมัครใจ (...) ไม่จำเป็นเลย

๘. ท่านทำบุญโดยวิธีใดบ้าง ?

(...) ทำทุกวัน	(...) ๒ - ๓ ครั้งต่อสัปดาห์
(...) ๔ - ๕ ครั้งต่อสัปดาห์	(...) ทุกวันสำคัญทางศาสนา
(...) นานๆ ครั้ง	(...) อื่น ๆ

๙. เมื่อท่านได้เงินค่า ยกครู ค่าคาย หรือ การให้สมนาคุณ ในการรักษาโรค แล้วท่านนำเงินนั้นไปทำบุญ หรือ บริจาค ให้ท่าน หรือ แบ่งทรัพย์สินนั้นไว้อย่างไร ?

.....

.....

.....

๑๐ ท่านใช้เวลาสวดมนต์นานเท่าใดโดยประมาณ

(...) ๑ - ๕ นาที	(...) ๖ - ๑๐ นาที	(...) ๑๑ - ๑๕ นาที
(...) ๑๖ - ๒๐ นาที	(...) มากกว่า ๒๐ นาที	โปรดระบุ.....

๑๑. ท่านนั่งสมาธิบ่อยเพียงใด ?

(...) ทุกวัน	(...) ทุกวันพระ	(...) ทุกสัปดาห์
(...) แล้วแต่โอกาสอำนวย	(...) ไม่เคยเลย	

๑๒. ถ้านั่งสมาธิท่านนั่งแต่ละครั้งใช้เวลานานเท่าใด ?

(...) ประมาณ ๕ นาที	(...) ๖ - ๑๐ นาที
(...) ประมาณ ๓๐ นาที	(...) ประมาณ.....นาที

๑๓. ท่านเคยสมาทานอุโบสถศีลเพื่อรักษาศีล ๘ หรือไม่ ?

(...) ไม่เคย	(...) เคย

๑๔. ก่อนรักษาผู้ป่วยท่านต้องมีพิธีกรรมอะไรบ้าง ?

.....

.....

๑๕. ท่านใช้วิธีใดบ้างในการรักษาผู้ป่วยร่วมกับการใช้สมุนไพรของท่าน (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

(...) ใช้คาถา	(...) น้ำมันต์	(...) ข้อห้ามของแสง
(...) ใช้จิตวิทยา	(...) เรื่องอาหารการกิน	
(...) ใช้พิธีกรรมอื่นๆ	โปรดระบุ.....	

๑๖. ท่านเคยปฏิเสธการรักษาผู้ป่วยหรือไม่ ?

(...) ไม่เคย	(...) เคย

๑๗. จากข้อที่ ๑๖ “ถ้าเคยปฏิเสธ” ท่านประปฏิเสธเพราะเหตุใด?

.....

๑๘. ถ้าผู้ป่วยเป็นโรคที่ท่านรักษาไม่ได้ท่านจะทำอย่างไร ?

- (...) รักษาตามปกติ
- (...) ไม่รักษา
- (...) บอกผู้ป่วยว่าตนรักษาไม่หาย
- (...) แนะนำหมอพื้นบ้านที่มีความรู้ความสามารถรักษาให้หายขาดได้
- (...) แนะนำไปรักษาด้วยยาแผนปัจจุบัน
- (...) ปล่อยไปตามยถากรรม
- (...) อื่นๆ ระบุ.....

๑๙. เมื่อรักษาผู้ป่วยไม่ดีขึ้นท่านจะทำอย่างไร (ตอบมากกว่า ๑ ข้อ)

- (...) หยุดการรักษา
- (...) รักษาต่อไปเรื่อยๆ
- (...) แนะนำให้ไปรักษาต่อที่อื่น
- (...) แนะนำให้รู้จักทำใจ (...) อื่นๆ ระบุ.....

๒๐. ปัญหาในการใช้สมุนไพรรักษาโรคของท่านคืออะไร (ตอบมากกว่า ๑ ข้อ)

- (...) ปัญหาเศรษฐกิจส่วนตัว
- (...) ปัญหาการยอมรับทางสังคม
- (...) ปัญหาที่ผู้ป่วยไม่ให้ความร่วมมือ
- (...) ปัญหาการขาดแคลนเรื่องเครื่องสมุนไพร
- (...) ขาดการสนับสนุนจากทางรัฐบาล
- (...) ปัญหาทางด้านจริยธรรมของหมอ
- (...) อื่นๆ ระบุ.....

๒๑. ท่านคิดว่าอภุศลมูลและกุศลมูล มีความจำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพของหมอพื้นบ้านบ้างไหมเพราะอะไร ?

.....

๒๒. ท่านคิดว่า ความเมตตา ความกรุณา ความมีมุทิตา และความเป็นคนมีอุเบกขา ควรมีประจำตัวหมอพื้นบ้านหรือไม่เพราะอย่างไร ?

.....

.....

๒๓. ท่านคิดว่าการนำเอาหลัก อิทธิบาท มาเป็นเครื่องเตือนใจในการประกอบวิชาชีพหมอฟันบ้าน
ได้หรือไม่ เพราะอะไร ?

.....

.....

๒๔. ท่านคิดว่าหลักธรรม ข้อที่ว่า หิริ และ โอตตัปปะมีความจำเป็นต่อตัวท่านหรือไม่ เพราะอะไร

.....

.....

๒๕. ประวัติโดยย่อของท่านเป็นมาอย่างไร ?

.....

.....

๒๖. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ผู้สัมภาษณ์ พระครูสุวรรณธรรมทิน

สถานที่สัมภาษณ์.....

.....

.....

.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น

ที่ ศธ ๒๓๒๓๓๔/๓๕๗

วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความร่วมมือเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการศึกษาวิจัย

เรียน/เจริญพร ดร.ประยูร แสงใส

ด้วย พระครูสุวรรณหรรณทิน(ธมฺมทินฺโน) รหัสประจำตัว ๕๔๐๕๔๐๕๐๐๓ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชา พระพุทธศาสนา ภาควิชา ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาจริยธรรมของหมอยาพื้นบ้านในการรักษาโรคด้วยสมุนไพร กรณีศึกษา หมอยาพื้นบ้านเขตอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด" โดยมีคณะกรรมการควบคุม ดังนี้ คือ ๑) พระมหาตารสภาม วชิรปัญญา,ดร. ๒) มศ.ดร.สุวิมล ทองปั้น และ ๓) ดร.ไพฑูริย์ สวามะไพ

เพื่อให้งานวิทยานิพนธ์ของนิสิตมีคุณภาพด้านวิชาการและถูกต้องตามหลักการวิจัย ศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการศึกษาวิจัย จึงขอเรียน/เจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการศึกษาวิจัยของนิสิตท่านนี้ด้วย

ศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบพระคุณและอนุโมทนา มา ณ โอกาสนี้

ใบสั่งงานให้ตรวจสอบเครื่องมือ
ขอ มศ.สุวรรณหรรณทิน หรือ
เป็นเครื่องใช้
๒๓ ก.ย. ๕๕

(พระครูสุวรรณหรรณทิน)
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น

ที่ ศก ๖๑๒๓.๔/ ๓๔๖

วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอดำเนินการเป็นศูนย์ตรวจสอบเครื่องมือการศึกษาวิจัย

เรียน/เจริญพร ผ.ดร.โสวิทย์ บำรุงศักดิ์

ด้วย พระครูสุวรรณธรรมหิน(ธมฺมทินโน) รหัสประจำตัว ๕๔๐๕๔๐๕๐๐๓ มีสิทธิปัญญาโท สาขาวิชา พระพุทธศาสนา มาศะโกเถี ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาจริยธรรมของหมอชาพื้นบ้านในการรักษาโรคด้วยสมุนไพร การนวดกดจุดกดเส้น หมอชาพื้นบ้านเขตอำเภอโพนพิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด" โดยมีคณะกรรมการควบคุม ดังนี้ คือ ๑) พระมหาคาวสยาน วชิรวิญญู,ดร. ๒) ผ.ดร.สุวิน ทองปั้น และ ๓) ครุ ไพฑูรย์ สวนมะไฟ

เพื่อให้งานวิทยานิพนธ์ของนิสิตมีคุณภาพด้านวิชาการและถูกต้องตามหลักการวิจัย ศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น จึงพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการศึกษาวิจัย จึงขอเรียน/เจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการศึกษาวิจัยของนิสิตท่านนี้ด้วย

ศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณและอนุโมทนา มา ณ โอกาสนี้

(พระครูสุตธรรมภาณี)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

ภาคผนวก ค

ภาพกิจกรรม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ- นามสกุล	พระครูสุวรรณธรรมทิน (โพธิ์ชัยหล้า)
เกิด	เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๗
สถานที่เกิด	ณ บ้านเลขที่ ๑๔ หมู่ ๑๒ บ้านโพธิ์ชัย ตำบลขามเตี้ย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด
อุปสมบทเมื่อ	๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ ณ วัดสว่างสระทอง ตำบลขามเตี้ย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด
วุฒิทางธรรม	สอบได้นักธรรมชั้นเอก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๐ ณ สำนักเรียนคณะจังหวัดร้อยเอ็ด
วุฒิสามัญ	สำเร็จการศึกษาพุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.) รุ่น ๕๗ คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ปัจจุบัน :	เป็นครูสอนนักเรียน ธรรมศึกษา พระปริยัติธรรม ดำรงตำแหน่งรองเจ้าคณะอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด
เข้าศึกษาชั้นปริญญาโท	บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ ๒๕๕๔
ที่อยู่ปัจจุบัน	สังกัดวัดวัดสว่างสระทอง ตำบลขามเตี้ย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด โทร..๐๘๕-๕๓๕๕๓๗๒